

מדינת ישראל
 משרד הרווחה והשירותים החברתיים
 תחום מנהל ומשק

החלטה מס' 24

פרוטוקול מס' 68/2009

פרוטוקול מישיבת וועדת המכרזים המשרדית לרכישות טובין ושירותים
שהתקיימה בירושלים ביום ד' 23.12.2009

חברים:

מר שלמה גביסון, מנהל תחום מנהל ומשק – מ"מ יו"ר הוועדה
 גב' דבורה שיאחי, סגנית חשב המשרד
 עו"ד ליהיא שטרן-פיליפסון, נציגת היועצת המשפטית

הנושא על סדר היום:

התקשרות בפטור ממכרז עם מרכז הסיוע לנפגעות ולנפגעי תקיפה מינית (580037604), לביצוע יום עיון וסדנאות לנושא פגיעות מיניות.

החלטת הוועדה: הוועדה מפנה את הגורם המקצועי לפעול בהתאם לסעיף 3 לתקנות חוק חובת המכרזים

היקף ההתקשרות המבוקש:

היקף ההתקשרות מיום 23.12.2009 ועד ליום 31.12.2010 הינו בסך של 25,357 ₪
 המהווים 25% מהיקף התוכנית, מרכז הסיוע לנפגעות ונפגעי תקיפה מינית ת"א יממן את יתרת עלות התוכנית בסך 101,427 ₪.

תקנה תקציבית: 23.11.66.05 - מותנה בקיום תקציב בפועל ובאישור חוק התקציב לשנת 2010.
 לא תתבצע התקשרות עם הספק כל עוד לא נחתם חוזה ו/או כתב הזמנה חתום כדן.

הערות ונימוקים להחלטה:

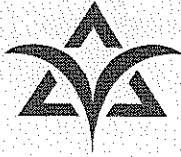
מדובר בהתקשרות עם מרכז הסיוע לנפגעות ולנפגעי תקיפה מינית, לביצוע יום עיון וסדנאות לנושא פגיעות מיניות, בבנים נפגעי תקיפה מינית.
 מדובר בהפעלת תוכנית עבודה, בתחום פגיעות מיניות עם בני נוער ברשות חסות הנוער, בשיתוף מרכז הסיוע לנפגעות ונפגעי תקיפה מינית, ת"א.
 במסגרות חסות הנוער עדיים למציאות לפיה אחוז מאוד גבוה של נערות עברו תקיפה מינית, התעללות מינית, תקיפה וקורבנות חוזרת, לאור האמור הוחל בתהליך עם צוותי המעונות ובני הנוער לפיו תתקיים עבודה פסיכו-חינוכית עם בני הנוער ויוענקו לצוותים המטופלים כלים להתמודדות עם התופעה של תקיפה מינית והשלכות המורכבות בחיי היום יום.
 מרכז הסיוע לנפגעות ונפגעי תקיפה מינית ת"א, הציע תוכנית עבור מעונות החסות מודל ייחודי לעבודה בנושא, המיועד לבני הנוער ולצוותים הטיפוליים והחינוכיים במסגרות השונות, הוחלט להתחיל את מהלך העבודה בנושא עם הבנים.
 לצד האמור יתקיים יום עיון בנושא תקיפות מיניות בקרב נערים אשר יהווה פלטפורמה לעבודה הן הפוגעים והן מול הנפגעים.
 עלות סה"כ התוכנית המוצעת הינה 101,427 ₪, כאשר המשרד משתתף בעלות של 25,357 ₪, המהווים 25% מעלות התוכנית.
 הוועדה מפנה את הגורם המקצועי לפעול בהתאם לסעיף 3 לתקנות חוק חובת המכרזים.

כתבה: אורה אברגיל, מרכזות ועדת מכרזים

עו"ד ליהיא שטרן-פיליפסון

גב' דבורה שיאחי

מר שלמה גביסון – מ"מ יו"ר הוועדה

05/11/2009

אל: ועדת המכרזים

הנדון: תוכנית עבודה בתחום פגיעות מיניות עם בני נוער ברשות חסות הנוער

בשיתוף מרכז הסיוע לנפגעות ונפגעי תקיפה מינית, ת"א

במסגרת חסות הנוער אנו עדים למציאות לפיה אחוז מאד גבוה של הנערות (גבוה בהרבה מהמוצע באוכלוסיה) עברו פגיעה מינית, לרב של בן משפחה או בידי אחראי, ובכללן פגיעה מינית מתמשכת בילדות, התעללות מינית, תקיפה וקורבנות חוזרת. העיסוק בתקיפה מינית בקרב הנערים עולה ראשית ובעיקר מתוך הגעת חלקם למוסדות החסות בשל עבירות מין שביצעו. לכן, ההסתכלות עליהם היא קודם כל הסתכלות על עברייני מין. אולם, ברור כי חלק ממעשי התוקפנות הנם לעיתים קרובות תולדה של פגיעה בנער. לאור האמור, הוחל בתהליך עם צוותי המעונות והנערים לפיו תתקיים עבודה פסיכו-חינוכית עם בני הנוער ויוענקו לצוותים המטפלים כלים להתמודדות עם התופעה של תקיפה מינית וההשלכות המורכבות שלה בחיי היום יום. בשל הקושי הגדול של הבנים לשבור את קשר השתיקה, הוחלט להתחיל את המהלך העבודה בנושא עם הבנים.

מרכז הסיוע לנפגעות ונפגעי תקיפה מינית (תל אביב), מסוגל להרכיב עבור מעונות החסות מודל ייחודי לעבודה בנושא, המיועד לבני הנוער ולצוותים הטיפוליים והחינוכיים במסגרות השונות. המודל יכלול סדנאות עם בני הנוער והצוותים ולאחר מכן ליווי וייעוץ. לצד האמור יתקיים יום עיון בנושא תקיפות מיניות בקרב נערים, אשר יהווה פלטפורמה לעבודה הן מול הפוגעים והן מול הנפגעים וכן יפתח העמקה בהבנה של התהליכים הרגשיים ואסטרטגיות ההתמודדות של גברים נפגעי תקיפה מינית, ויוסיף כלים לעבודה אתם.

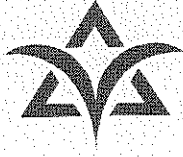
אבקש לאשר לנו התקשרות עם מרכז הסיוע לנפגעות ונפגעי תקיפה מינית, בעלות של 25,357 ₪ המהווים 25% מסך התקציב הנדרש להפעלת התוכנית האמורה. מרכז הסיוע לנפגעות ונפגעי תקיפה מינית (תל אביב), יקצה מתקציבו את הסכום הכולל בפרוייקט, עד לגובה תקציב של 101,427 ₪ (מצ"ב נספח תקציבי).

בברכה,

טלי יוגב
הממונה על המעונות

העתק: גב' ענת נגרי- מרכזת משימות חינוך, חסות הנוער

גב' רחל זמל, ראש ענף מינהל וכספים

05/11/2009

אל: ועדת המכרזים

הנדון: תוכנית עבודה בתחום פגיעות מיניות עם בני נוער ברשות חסות הנוער
בשיתוף מרכז הסיוע לנפגעות ונפגעי תקיפה מינית, ת"א

במסגרות חסות הנוער אנו עדים למציאות לפיה אחוז מאד גבוה של הנערות (גבוה בהרבה מהמוצע באוכלוסיה) עברו פגיעה מינית, לרב של בן משפחה או בידי אחראי, ובכללן פגיעה מינית מתמשכת בילדות, התעללות מינית, תקיפה וקורבנות חוזרת. העיסוק בתקיפה מינית בקרב הנערים עולה ראשית ובעיקר מתוך הגעת חלקם למוסדות החסות בשל עבירות מין שביצעו. לכן, ההסתכלות עליהם היא קודם כל הסתכלות על עברייני מין. אולם, ברור כי חלק ממעשי התוקפנות הנם לעיתים קרובות תולדה של פגיעה בנער. לאור האמור, הוחל בתהליך עם צוותי המעונות ובני הנוער לפיו תתקיים עבודה פסיכו-חינוכית עם בני הנוער ויוענקו לצוותים המטפלים כלים להתמודדות עם התופעה של תקיפה מינית וההשלכות המורכבות שלה בחיי היום יום. בשל הקושי הגדול של הבנים לשבור את קשר השתיקה, הוחלט להתחיל את המהלך העבודה בנושא עם הבנים.

מרכז הסיוע לנפגעות ונפגעי תקיפה מינית (תל אביב), הרכיב עבור מעונות החסות מודל ייחודי לעבודה בנושא, המיועד לבני הנוער ולצוותים הטיפוליים והחינוכיים במסגרות השונות. המודל כולל סדנאות עם בני הנוער והצוותים ולאחר מכן ליווי וייעוץ. לצד האמור יתקיים יום עיון בנושא תקיפות מיניות בקרב נערים, אשר יהווה פלטפורמה לעבודה הן מול הפוגעים והן מול הנפגעים וכן יפתח העמקה בהבנה של התהליכים הרגשיים ואסטרטגיות ההתמודדות של גברים נפגעי תקיפה מינית, ויוסיף כלים לעבודה אתם.

אבקש לאשר לנו התקשרות עם מרכז הסיוע לנפגעות ונפגעי תקיפה מינית, בעלות של 25,357 ₪ המהווים 25% מסך התקציב הנדרש להפעלת התוכנית האמורה. מרכז הסיוע לנפגעות ונפגעי תקיפה מינית (תל אביב), יקצה מתקציבו את הסכום הנוסף עד לגובה תקציב של 101,427 ₪ (מצ"ב נספח תקציבי).

ב ב ר כ ה,

טלי יוגב

הממונה על המעונות

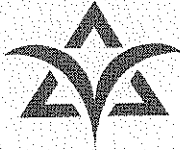
העתק: גב' ענת נגרי- מרכזת משימות חינוך, חסות הנוער
גב' רחל זמל, ראש ענף מינהל וכספים

רח' יד חרוצים 10 ירושלים מקוד 91012 : 02-6708295, 02-6708395

ממשל זמין: www.gov.il

אתרנו באינטרנט: www.molsa.gov.il

נספח תקציבי:

עלות ההתקשרות הכוללת: 101,427 ₪, לפי הפירוט:

1. התערבות במעונות לבנים בחסות הנוער, הדרכה מתמשכת:

א. לצוותי המטפלים

ב. לצוותי ההדרכה

ג. לנערים

עלות קבוצת הדרכה ל- 12 מפגשים – 9,800 ₪

עלות 9 קבוצות (3 מעונות x 3 קבוצות בכל מעון) = 88,200 ₪

2. עלות יום העיון ל- 100 משתתפים:

ריכוז היום והרצאות- 7,000 ₪

ציוד: הדפסות, עותקי דיסקים של ההרצאות, ציוד משרדי – 3,427 ₪.

כיבוד (ארוחת צהריים חלבית + קפה וכיבוד קל בבוקר) – 2,800 ₪

סה"כ עבור יום העיון 13,227 ₪

3. סה"כ עלות תוכנית התערבות+ יום העיון – 101,427 ₪

חלק המשרד 25% מעלות תוכנית ההתערבות ויום העיון: $25\% \times 101,427 = 25,357$ ₪

תוכנית עבודה בתחום פגיעות מיניות עם בני נוער ברשות חסות הנוער
בשיתוף מרכז הסיוע לנפגעות ונפגעי תקיפה מינית, ת"א

א. רציונל

תקיפה מינית הינה תופעה רחבת ההיקף. מימדיה של התופעה הופכים אותה לגורם האלימות הגבוה ביותר בכל חברה: אחת מכל 3 נשים תעבור במהלך חייה תקיפה מינית; אחד מכל 6 גברים יעבור במהלך חייו תקיפה מינית. אחד מכל 7 מקרים של תקיפה מינית הינו גילוי עריות ו 65% ממקרי הפגיעה המינית מתרחשים בגיל הילדות והנעורים.

על אף ואולי בשל חומרת הנתונים, נהוג לכנות פגיעה מינית גם בכינוי "הסוד הגלוי" שכן היכולת של החברה ושל גופים מטפלים להתמודד עם התופעה הינה מוגבלת כל עוד היא מושתקת באופן בו היא מטופלת כיום.

בחסות הנוער אנו עדים למציאות לפיה אחוז מאד גבוה של הנערות (גבוה בהרבה מהממוצע באוכלוסיה) עברו פגיעה מינית, לרב של בן משפחה או בידי אחראי, ובכללן פגיעה מינית מתמשכת בילדות, התעללות מינית, תקיפה וקורבנות חוזרת.

תמונת המצב של נערים במעונות חסות הנוער מצביעה על כך כי רב הנסתר על הגלוי. העיסוק בתקיפה מינית בקרב הנערים עולה ראשית ובעיקר מתוך הגעת חלקם למוסדות החסות בשל עבירות מין שביצעו. לכן, ההסתכלות עליהם היא קודם כל הסתכלות על עברייני מין. אולם, ברור כי חלק ממעשי התוקפנות הנם לעיתים קרובות תולדה של פגיעה בנער.

ב. מטרת התהליך

לקיים עבודה פסיכו-חינוכית עם בני הנוער ולהעניק לצוותים המטפלים כלים להתמודדות עם התופעה של תקיפה מינית וההשלכות המורכבות שלה בחיי היום יום וביכולת.

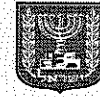
ג. מודל העבודה

1. כללי:

- ✓ תהליך של סדנאות פסיכו חינוכיות לבני הנוער ובמקביל סדנא תהליכית בת 12 מפגשים לצוותים.
- ✓ יצירת עבודה משותפת ומשולבת בין צוות המעון למנחי הסדנאות
- ✓ ליווי ויעוץ לאחר סיום הסדנאות
- ✓ ימי עיון במהלך בנושאים שונים: תופעות פוסט טראומטיות, תקיפות מיניות בקרב בנים ועוד.

2. עבודה עם נערות בחסות הנוער

בעקבות תובנות אלה, גובש בשנת 2006 פרויקט ייחודי וחדשני המורכב מסדרה בת 12 מפגשים פסיכו-חינוכיים שלהם שתי מטרות:

- ✓ דיון ישיר עם הנערות בנושא הפגיעה. דיון זה מאפשר התמודדות ישירה עם חוויית הפגיעה והשפעתה על עיצוב מסלול החיים של הנערות. הדיון הישיר מאפשר השלמת פערי ידע וחיפוש אחר נתיבי החלמה
- ✓ דיון ישיר עם הצוותים בנושא פגיעה מינית מייצר אווירה תומכת לתהליך אותו עוברות הנערות, ומאפשר לצוות התמודדות עם נפגעות באופן המגן גם על עצמו ומונע פגיעה עקיפה.

3. עבודה עם נערים בחסות הנוער

- כך גם, קבוצות פסיכו-חינוכיות לנערים עוסקות בהם כעברייני מין. למעשה, יש מספר שאלות בסיסיות שיש לשאול בבואנו לעבוד עם נערים, פוגעים ונפגעים כאחד:
- ✓ כמה מתוך הנערים השוהים/חוסים הינם נפגעי עבירות מין וכמה נפגעי התעללות מינית מתמשכת בילדות/פגיעה בתוך המשפחה.
- ✓ כמה מתוך השוהים בשל הרשעה בגין עבירות מין הינם נפגעים בעצמם.
- ✓ יש לנהל דיון בשאלת קיומן ואופיין של פגיעות מיניות בקרב השוהים בעת שהיה במוסדות החסות. הכשרת צוות המנחים

ד. הקשר עם מרכז הסיוע לנפגעות ונפגעי תקיפה מינית (תל אביב)

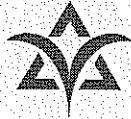
1. סדנאות לנושא פגיעות מיניות

מרכז הסיוע לנפגעות ולנפגעי תקיפה מינית, תל אביב מציע מודל ייחודי לעבודה בנושא מניעת תקיפה מינית במסגרות של חסות הנוער. המודל מיועד לנוער החסות ולצוותים הטיפוליים והחינוכיים במסגרות השונות. הסדנאות תונחנה על ידי שני מנחים/ות מטעם מרכז הסיוע. המנחים/ות הינם בעלי הכשרה בתחום הנחיית קבוצות ומגיעים מתחומי עיסוק מקצועיים שונים:

- א. שני מפגשים בני שעתיים כל אחד למנחות הפרויקט של מרכז הסיוע בנושא תוכנית הפרויקט, עקרונות עבודה בטיפול כופה, פרופיל הנערות והנערים המשתתפות/ים בפרויקט.
- ב. מפגש הכרות בן 4 שעות המתקיים במעון. המפגש כולל סיור במקום, הכרות עם הצוותים המטפלים ומדריכים, הכרות עם צוות ההנהלה ותיאום ציפיות ראשוני.
- ג. לינוי צוות המעון בזמן השתתפות הנערות בפרויקט:
- הכרות עם מרכז הסיוע ועקרונות הסיוע לנפגעות ונפגעים.
- העמקה ולמידת עולם התוכן של פגיעה מינית.

2. טיפול בגברים ובנערים נפגעי תקיפה מינית

תקיפה מינית וגילוי עריות הם תופעות שכיחות בחייהם של נערים וגברים. על פי הנתונים של מרכז הסיוע אחד מכל שישה גברים עובר תקיפה מינית משך חייו. רבים מהגברים שנפגעו בילדותם מתקשים במשך השנים שנים לזהות את הקרבה הגופנית של התוקף כניצול, במיוחד כשהתוקף הוא בן משפחה או מכר. גם בבגרותם מתקשים נפגעים רבים לשבור את קשר השתיקה, בגלל הנורמה החברתית המצפה מבנים כי תמיד יצליחו

להגן על גופם, ובגלל החשש מתיג. משום שקיים טאבו חברתי בנושא, אין לנפגעים, בד"כ היכולת לזהות את החוויה הטראומטית כתקיפה מינית. רוב הנפגעים מתחילים להעז, אם בכלל, לחשוף את התקיפה רק בבגרותם. ישנם רבים ששותקים לנצח, כיוון שתחושות האשמה שנושאים גברים, נערים וילדים כאחד, הן עצומות.

קבלת עזרה מהסביבה ומאנשי מקצוע עשויה לזרז מאוד את תהליך ההחלמה. אולם כאשר הטראומה לא מטופלת נאלצים נפגעים להשקיע את כוחותיהם בשמירת הסוד, דבר שיכול לגרום ל

- תחושה חוזרת של פגיעה בזהות הגברית ו/או הצורך להוכיח "גבריות", לעיתים, אף ע"י פגיעה באחר.
- בלבול וחרדה לגבי הזהות המינית.
- הפרעות בתפקוד המיני
- הקלעות למקרים נוספים של תקיפה
- קושי לתת אמון ולפתח קשרים אינטימיים
- התנהגות כפייתית והתמכרויות (לאלכוהול, לסמים ולמין)
- דיכאון, הפרעות אכילה, בידוד חברתי
- מחשבות אובדניות ומעורבות במצבים של סיכון עצמי וסיכון בכלל

קיימת חשיבות ראשונה במעלה לקיים יום עיון בנושא תקיפה מינית בקרב נערים, כדי שיהווה פלטפורמה לעבודה הן מול הפוגעים והן מול הנפגעים. פעמים רבות מדובר באותו אדם, באותו הנער. תופעה זו אינה מדוברת ואף מייצרת סביבה אוירה אפופה וסודית. על כן, מרכז סיוע מזמין את חסות הנוער לבצע קול קורא בתחום נוער נפגע תקיפה מינית ומציע לתת מקום לתופעה שכיחה ולא מדוברת. במסגרת יום עיון בנושא יפתח העמקה בהבנה של התהליכים הרגשיים ואסטרטגיות ההתמודדות של גברים נפגעי תקיפה מינית, ויוסיף כלים לעבודה אתם. הרצאות ביום העיון:

- טראומה מינית והפרעה פוסט טראומטית בקרב נפגעי תקיפה מינית
- פגיעה מינית בנערים ובגברים
- כיצד לראות את הנסתר מן העין
- סוגיות ייחודיות בעבודה טיפולית עם קבוצת נערים נפגעי תקיפה מינית
- בין תקיפה לפגיעה- הרצף שבין נפגע לתוקף

ה. תקציב

עלות ההתקשרות הכוללת: 101,427 ₪, לפי הפירוט:

1. התערבות במעונות לבנים בחסות הנוער, הדרכה מתמשכת:

א. לצוותי המטפלים

ב. לצוותי ההדרכה

ג. לנערים

עלות קבוצת הדרכה ל- 12 מפגשים – 9,800 ₪

עלות 9 קבוצות (3 מעונות x 3 קבוצות בכל מעון) = 88,200 ₪

2. עלות יום עיון ל- 100 משתתפים:

ריכוז היום והרצאות- 7,000 ₪

ציוד : הדפסות, עותקי דיסקים של ההרצאות, ציוד משרדי – 3,427 ₪

כיבוד (ארוחת צהריים חלבית + קפה וכיבוד קל בבוקר) – 2,800 ₪

סה"כ עבור יום עיון 13,227 ₪

3. סה"כ עלות תוכנית התערבות+ יום העיון – 101,427 ₪

חלק המשרד 25% מעלות תוכנית ההתערבות ויום העיון: $25\% \times 101,427 = 25,357$ ₪

לכב'

גב' רחל זמל

ראש ענף כספים

הנדון: בקשה לתשלום לפעילות עם מרכז הסיוע ת"א

שלום רב,

במהלך השנה אנו נערוך מספר פרויקטים ייחודיים לחסות הנוער בשיתוף מרכז הסיוע לנפגעות ונפגעי תקיפה מינית.

פעילות זו נובעת מתוך הרצון למקצועיות של אנשי הצוות העוסקים במלאכה עם בני הנוער במעונות שהינם ב עלי מאפיינים קורבניים ו/או מקרבנים.

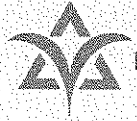
אני מצרפת את רציונל הפעילויות ומבקשת כי תפעלי להעברת חלקנו בתשלום הפרויקט-תוכנית. חשוב לציין כי מרכז הסיוע משלם את רוב הסכום של הסדנאות וימי ההדרכה והעיון.

בברכה,

ענת נגרי

פתוח תוכניות חינוך

רשות חסות הנוער

תוכנית עבודה לנערות ולנערים בסיכון ברשות חסות הנוער בשיתוף מרכז הסיוע לנפגעות ונפגעי תקיפה מינית, ת"א

ברשות חסות הנוער החלו לפעול קבוצות ההנחיה לבני הנוער, לאחר שהסתיים, ברובו, שלב הכשרת הצוותים.

רציונל

תקיפה מינית הינה תופעה רחבת ההיקף. מימדיה של התופעה הופכים אותה לגורם האלימות הגבוה ביותר בכל חברה.

אחת מכל 3 נשים תעבור במהלך חייה תקיפה מינית.

אחד מכל 6 גברים יעבור במהלך חייו תקיפה מינית.

אחד מכל 7 מקרים של תקיפה מינית הינו גילוי עריות ו 65% ממקרי הפגיעה המינית מתרחשים בגיל הילדות והנעורים.

על אף ואולי בשל חומרת הנתונים, נהוג לכנות פגיעה מינית גם בכינוי "הסוד הגלוי" שכן היכולת של החברה ושל גופים מטפלים להתמודד עם התופעה הינה מוגבלת כל עוד היא מושתקת באופן בו היא מטופלת כיום.

מרכז סיוע לנפגעות ולנפגעי תקיפה מינית תל אביב כמסגרת בה מציע מודל ייחודי לעבודה בנושא מניעת

תקיפה מינית במסגרות של חסות הנוער.

המודל מיועד לנוער החסות ולצוותים הטיפוליים והחינוכיים במסגרות השונות.

מטרת התהליך לקיים עבודה פסיכו-חינוכית עם הנערות והנערים ולהעניק לצוותים המטפלים כלים

להתמודדות עם התופעה של תקיפה מינית וההשלכות המורכבות שלה בחיי היום וביכולת.

מודל העבודה

תהליך של סדנאות פסיכו-חינוכיות לנוער שתועברנה על ידי צמד מנחי קבוצות המתנדבים במרכז הסיוע.

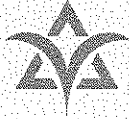
במקביל סדנא תהליכית בת 12 מפגשים לצוות. גם סדנא זו תונחה על ידי צמד מנחים מטעם מרכז הסיוע.

2. בהמשך ניתן לשלב עבודה משותפת בין צוות המעון למנחי מרכז הסיוע

3. ליווי ויעוץ לאחר סיום הסדנאות

4. ימי עיון במהלך השנה בנושאים שונים. תופעות פוסט טראומטיות, תקיפות מיניות בקרב בנים ועוד.

עבודה עם נערות

הכרות עם תמונת הנערות החוסות במוסדות חסות הנוער מראה כי אחוז גבוה מאד מהן (גבוה בהרבה מהממוצע באוכלוסיה) היו או מהוות קורבן לפגיעה מינית. פגיעה מינית מתמשכת בילדות, התעללות מינית, תקיפה וקורבנות חוזרות. בעקבות תובנות אלה, גובש בשנת 2006 פרויקט ייחודי וחדשני המורכב מסדרה בת 12 מפגשים פסיכו-חינוכיים שלהם שתי מטרות:

1. דיון ישיר עם הנערות בנושא הפגיעה. דיון זה מאפשר התמודדות ישירה עם חוויית הפגיעה והשפעתה על עיצוב מסלול החיים של הנערות. הדיון הישיר מאפשר השלמת פערי ידע וחיפוש אחר נתיבי החלמה.
2. דיון ישיר עם הצוותים בנושא פגיעה מינית מייצר אווירה תומכת לתהליך אותו עוברות הנערות, ומאפשר לצוות התמודדות עם נפגעות באופן המגן גם על עצמו ומונע פגיעה עקיפה.

עבודה עם נערים

תמונת המצב של נערים במוסדות חסות הנוער מצביעה על כך כי רב הנסתר על הגלוי. העיסוק בתקיפה מינית בקרב הנערים עולה ראשית ובעיקר מתוך הגעת חלקם למוסדות החסות בשל עבירות מין שביצעו. לכן, ההסתכלות עליהם היא קודם כל הסתכלות על עברייני מין. כך גם, קבוצות פסיכו-חינוכיות לנערים עוסקות בהם כעברייני מין. למעשה, יש מספר שאלות בסיסיות שיש לשאול בבואנו לעבוד עם נערים, פוגעים ונפגעים כאחד:

1. כמה מתוך הנערים השוהים/חוסים הינם נפגעי עבירות מין וכמה נפגעי התעללות מינית מתמשכת בילדות/פגיעה בתוך המשפחה.
2. כמה מתוך השוהים בשל הרשעה בגין עבירות מין הינם נפגעים בעצמם.
3. יש לנהל דיון בשאלת קיומן ואופיין של פגיעות מיניות בקרב השוהים בעת שהיה במוסדות החסות. הכשרת צוות המנחים

הסדנאות תונחנה על ידי שני מנחים/ות מטעם מרכז הסיוע. המנחים/ות הינם בעלי הכשרה בתחום הנחיית קבוצות ומגיעים מתחומי עיסוק מקצועיים שונים.

א. שני מפגשים בני שעתיים כל אחד למנחות הפרויקט של מרכז הסיוע בנושא תוכנית הפרויקט, עקרונות עבודה בטיפול כופה, פרופיל הנערות והנערים המשתתפות/ים בפרויקט.

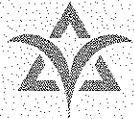
ב. מפגש הכרות בן 4 שעות המתקיים במעון. המפגש כולל סיור במקום, הכרות עם הצוותים המטפלים ומדריכים, הכרות עם צוות ההנהלה ותיאום ציפיות ראשוני.

3. ליווי צוות המעון בזמן השתתפות הנערות בפרויקט:

• הכרות עם מרכז הסיוע ועקרונות הסיוע לנפגעות ונפגעים.

• העמקה ולמידת עולם התוכן של פגיעה מינית.

טיפול בגברים ובנערים נפגעי תקיפה מינית

תקיפה מינית וגילוי עריות הם תופעות שכיחות בחייהם של נערים וגברים. על פי הנתונים של מרכז הסיוע אחד מכל שישה גברים עובר תקיפה מינית משך חייו. רבים מהגברים שנפגעו בילדותם מתקשים במשך השנים שנים לזהות את הקרבה הגופנית של התוקף כניצול, במיוחד כשהתוקף הוא בן משפחה או מכר. גם בבגרותם מתקשים נפגעים רבים לשבור את קשר השתיקה, בגלל הנורמה החברתית המצפה מבנים כי תמיד יצליחו להגן על גופם, ובגלל החשש מתיוג. משום שקיים טאבו חברתי בנושא, אין לנפגעים, בד"כ היכולת לזהות את החוויה הטראומטית כתקיפה מינית. רוב הנפגעים מתחילים להעז, אם בכלל, לחשוף את התקיפה רק בבגרותם. ישנם רבים ששותקים לנצח, כיוון שתחושות האשמה שנושאים גברים, נערים וילדים כאחד, הן עצומות.

קבלת עזרה מהסביבה ומאנשי מקצוע עשויה לזרז מאוד את תהליך ההחלמה. אולם כאשר הטראומה לא מטופלת נאלצים נפגעים להשקיע את כוחותיהם בשמירת הסוד, דבר שיכול לגרום ל

- תחושה חוזרת של פגיעה בזהות הגברית ואז הצורך להוכיח "גבריות", לעיתים, אף ע"י פגיעה באתר.
- בלבול וחרדה לגבי הזהות המינית.
- הפרעות בתפקוד המיני
- הקלעות למקרים נוספים של תקיפה
- קושי לתת אמון ולפתח קשרים אינטימיים
- התנהגות כפייתית והתמכרויות (לאלכוהול, לסמים ולמין)
- דיכאון, הפרעות אכילה, בידוד חברתי
- מחשבות אובדניות ומעורבות במצבים של סיכון עצמי וסיכון בכלל

מרכז סיוע לנפגעות ולנפגעי תקיפה מינית תל-אביב רואה חשיבות ראשונה במעלה לקיים יום עיון בנושא תקיפה מינית בקרב נערים, כדי שיהווה פלטפורמה לעבודה הן מול הפוגעים והן מול הנפגעים. פעמים רבות מדובר באותו אדם, באותו הנער. תופעה זו אינה מדוברת ואף מייצרת סביבה אורח אפופה וסודית. על כן, מרכז סיוע מזמין את חסות הנוער לבצע קול קורא בתחום נוער נפגע תקיפה מינית ומציע לתת מקום לתופעה שכיחה ולא מדוברת.

היום המוצע יפתח העמקה בהבנה של התהליכים הרגשיים ואסטרטגיות ההתמודדות של גברים נפגעי תקיפה מינית, ויוסיף כלים לעבודה אתם.

הרצאות:

- מאפיינים יחודיים של גברים ונערים נפגעי תקיפה מינית
- השלכות של פגיעה – בלבול בזהות המינית
- הרצף שבין נפגע לתוקף
- טיפול קבוצתי בנפגעי תקיפה מינית
- מתן עדות

ירושלים, יד חרוצים 10, טל: 02/6708133 ת.ד. 1260 מיקוד 91012 פקס: 02/6708395
כתובת דואר אלקטרוני: galitw@molsa.gov.il

ממשל זמין: www.gov.il אתרינו באינטרנט: www.molsa.gov.il